

Gods tegenwoordigheid zoeken

Ignace Demaerel

**Met bijlagen: (1) persoonlijk getuigenis,
(2) brother Lawrence en "The practice of the presence of God"**

Er staan in de Bijbel regelmatig van die uitdrukkingen die we allemaal kennen, maar die ons toch de wenkbrauwen kunnen doen fronsen als we er eens bij stil zouden staan. Enkele daarvan zijn bijv. "Gods aangezicht zoeken", "op God wachten" en "Gods tegenwoordigheid zoeken". Voor een ongelovige zijn deze woorden absoluut Chinees, totaal onbegrijpelijk, zo vaag als wat: het moet op hem overkomen als het toppunt van saaiheid. Ook voor jonge christenen kan dit als iets heel abstracts, als supervroom of "**overgeestelijk taalgebruik**" klinken. En toch... waar gaat dat over?

Is dat alleen voor een select clubje mystieken, vrome zwevers, wereldvreemde superbidders, of is dat bedoeld voor elke christen? Het hangt ervan af hoe je het bekijkt! Als je gelooft dat "een persoonlijke relatie met God" dé kern is van het christelijk geloof, dan moet "Gods tegenwoordigheid" toch méér zijn dan een vaag luchtkasteel of een rozig sprookje? We leven vandaag in zulke **jachtige, dolgedraaide maatschappij** waar we sowieso nauwelijks tijd hebben voor onszelf en voor relaties... dat dat misschien ook afstraalt op onze gebedsrelatie met God? Maar als christenen even dolgedraaid, gestresseerd en rusteloos leven als de maatschappij, wat moet de wereld dan in ons aantrekken om zich te bekeren? Zou het kunnen dat in het "zoeken van Gods aangezicht" hét geheim zit van diepe vrede, vreugde en kracht, en dat dat véél meer is dan we ons gewoonlijk erbij voorstellen? Maar waarover gaat dat dan concreet? Gods *aangezicht* zoeken is bijv. iets anders dan **Gods handen zoeken**. Stel je eens voor dat een kind bij zijn papa komt, en eigenlijk komt hij alleen maar om zakgeld vragen: dan zijn zijn ogen gefocust op papa's handen, namelijk om te zien wanneer die in de richting van de portefeuille gaan. Maar als het kind gewoon eens zin heeft om op papa's schoot te zitten, honderduit te vertellen en al zijn vragen te stellen, dan kijkt hij naar papa's ogen: hij heeft oogcontact, het gaat hem om de relatie. Wat is voor de papa het leukst? Als een kind altijd alleen komt om geld te vragen voelt de vader zich gebruikt, of niet? En, als God de

Vader der vaders is, zou dat bij Hem anders zijn? Gods aangezicht zoeken gaat erom dat we écht contact willen, persoonlijk: we gaan niet naar God om iets te krijgen, niet om zijn geschenken, zegeningen, wonderen of krachten; we zoeken niet de gaven, maar de Gever.

Laten we eerlijk zijn: in onze activistische maatschappij, waar de méns en zijn eigen kúnnen centraal staan, is het niet evident om Gods tegenwoordigheid te zoeken. Het doet ons denken aan de middeleeuwen waar mensen zich terugtrokken in een klooster of in een kluis in het bos om God te zoeken, ver weg van de zondige wereld. De katholieke heilige Simon Stylitès (389-459) was misschien het meest extreem hierin: hij woonde 36 jaar lang boven op een zuil om nog dichter bij God te zijn. Je kan je terecht vragen stellen bij zulke levenswijze: wij geloven dat we geroepen zijn om in de wereld te leven (Joh. 17:15-18). Maar extremen in de ene richting mogen er ons niet toe brengen naar de andere kant door te slaan: God zoeken is een nobele, aartsbelangrijke bezigheid. Als we dat niet (voldoende) doen, riskeren we Gods plan voor ons leven te missen: zelfs als we hard voor God werken in een christelijke organisatie of project, riskeren we op een parallelspoor te geraken, nét naast zijn Koninkrijk in een eigen koninkrijkje. De mens heeft altijd de neiging om van Gods niveau af te zakken: het lijkt wel of er een **wet van de "geestelijke zwaartekracht"** bestaat die ons onophoudelijk naar beneden trekt. Dan beginnen we "in de geest" en eindigen "in het vlees" (Galaten 3:3): we zien het constant gebeuren doorheen de kerkgeschiedenis: hervormingsbewegingen die na enkele decennia weer verstarren, vastroesten, dichtslibben. Maar ook in ons eigen leven betrappen we onszelf er te vaak op. Gods inspiratie wordt dan langzaam vervangen door menselijke tradities, gewoonten, routine: de nieuwe zakken worden na enkele jaren of decennia vanzelf oud en dus minder rekbaar, of niet? Het lijkt allemaal zo christelijk, maar het leven is eruit verdampt, en alles wordt zo droog. Het wordt sleur en we worden er moe van. Onze maatschappij betaalt miljarden per jaar voor de kostprijs van burnout op de werkvloer, maar ook de christelijke werkvloer blijft er niet van gespaard. En toch geloof ik dat christenen daarvan gespaard zouden moeten blijven: met alle waardering voor allen die zich keihard inzetten voor God en medemens, er moet een manier bestaan om Gods werk in Gods kracht te doen. Hoe droeg Jezus anders de last van de ganse mensheid op zijn schouders zonder eraan te bezwijken? Ondanks dat het lot van de mensheid op zijn schouders rustte (of misschien juist daarom!), vond Hij tijd (pardon: maakte Hij tijd) om dagen of nachten in gebed door te brengen. Zelfs op dagen dat Hij nauwelijks tijd vond om te eten, maakte Hij toch priori-tijd om zijn Vader te zoeken.

Gods aangezicht zoeken, hoe doe je dat? We kunnen het in veel opzichten vergelijken met een gesprek met een medemens. In het dagelijkse leven gaan de meeste gesprekken enkel over de buitenkant: praktische mededelingen, luchtige weetjes en anekdotes, het weer, de politiek en de voetbal, kortom: "small talk"... Om eerlijk te zijn: vaak praten mensen de tijd vol om niets te hoeven zéggen, of om contact te vermijden. **Een écht wezenlijk gesprek** van ziel tot ziel, waar je het diepste van je hart naar boven kan laten komen, is

eerder zeldzaam. Geldt niet vaak hetzelfde voor onze gebedstijd? Gaan we in onze stille tijd voor een vluchtig en afstandelijk contact waarbij we een lijstje met onze problemen afleveren, of stellen we ons in op écht contact, ontmoeting? Gods tegenwoordigheid zoeken in gebed is zeker voor een beginnend christen erg moeilijk: een persoonlijke relatie aangaan met een onzichtbare Schepper creëert wat koudwatervrees. Maar ook in dit opzicht lijkt het "kennen van God" veel op het proces hoe je een mens leert kennen: in het begin is het wat onwennig, je weet niet goed wat zeggen, je bent snel uitgepraat, je "hoort niets terug", je wordt onzeker... Maar gaandeweg gaat dat beter, onze vooroordelen (verkeerde godsbeelden) vallen één voor één weg. Op den duur kan een geofend bidder zich erin verheugen om urenlang met God alleen te zijn: hij raakt nooit uitgepraat. Uiteindelijk is er geen andere manier om een persoon te leren kennen, dan door direct contact: niet door boeken óver hem te lezen, verhalen óver hem te horen... Direct gesprek, persoonlijke ontmoeting, oogcontact...: wat voor een mens geldt, geldt in de meeste opzichten ook voor God.

Stap één in het dieper kennen van God is: **zet een langere tijd apart** om bij Hem te komen. Een diep en intiem gesprek met een medemens begin je ook niet als je weet dat je maar 10 minuten hebt; met God dus ook niet. Eén of twee uren komt al meer in de buurt. De 10-minuten-gebedstijden en de schietgebedjes doorheen de dag zijn zeker niet verkeerd, maar als dit álles is, is het ook maar arm. Vergelijk het met twee gehuwden die nooit langer dan 10-minuten-babbeltjes zouden hebben over praktische afspraken: dit lijkt meer op een economische relatie dan op liefde. Gevorderde christenen of leiders zouden zelfs regelmatig nóg langere tijden opzij moeten zetten: minstens een halve dag,

maar af en toe ook een volledige dag, of enkele dagen! Dit is niet gemakkelijk: eerst en vooral moet je je losrukken van alle oh zo belangrijke dingen (alsof de wereld zou stoppen met draaien als jij er even tussenuit gaat). En toch, de bekende gebedsleider Yonggi Cho, stichter en leider van de grootste gemeente ter wereld

(Seoul, Zuid-Korea), en dus een uiterst druk bezet man, bidt drie uur per dag. Als je hem vraagt: "Maar heb jij niet teveel verantwoordelijkheden om zo lang te bidden?", antwoordt hij: "Precies omdat ik zoveel verantwoordelijkheid heb, moet ik zoveel bidden!" Tijd vinden of tijd maken: dit toont of we écht doordrongen zijn van het belang van bidden.

Maar ook als je tijd apart gezet hebt en aan het bidden gaat, vind je meestal niet

onmiddellijk die rust en nabijheid van God: vaak zit je hoofd dan nog vol met drukte, afleiding, **vele andere stemmen** die luid roepen, veel "ruis" in je oren. De concurrentie is meedogenloos. Dit is een heel reëel gevecht, en elke christen kent dit; soms winnen we deze strijd, soms niet. Het is een kwestie van deze andere stemmen één voor één het zwijgen op te leggen, ze krijgsgevangen te maken en te onderwerpen. Yonggi Cho legt verder uit: "Waarom ik elke dag drie uur bid? Eén uur om mijn vlees te overwinnen, één uur om mijn noden bij God te noemen, en één uur om bij Hem te zijn". Dat "**vlees overwinnen**" is inderdaad heel herkenbaar: onze oude mens trekt ons met allerlei innerlijke weerstanden wég van God en gebed. Hij wil ons liefst bij God uit de buurt houden, omdat anders onze zonden in het licht komen. De reden waarom het soms een strijd is om dicht bij God te komen, heeft nooit met God te maken, maar met onszelf: God is heilig en als we dichter willen naderen, vereist dat ook dat wij heiliger worden, zonde en wereldsgezindheid achterlaten, sterven aan onszelf. Laten we duidelijk zijn: ons vlees zal nóóit van bidden houden: zolang het niet totaal gekruisigd is, zullen we deze strijd moeten leveren. Maar het is de moeite waard, en als we erdóór gebroken zijn, voelen we ons zoveel vrijer en lichter! Als we in de hemel willen komen of vertoeven, zullen we van hemelse kwaliteit moeten zijn, bekleed met de nieuwe mens.

En als we, na deze strijd, in Gods tegenwoordigheid beginnen te komen, is er soms nog een obstakel te overwinnen. In Psalm 27:14 maant David ons aan: "*Wacht op de HEER, wees sterk en Hij zal uw hart sterk maken; ja, wacht op de HEER*". De NBG-vertaling schrijft: "*Wees sterk, uw hart zij onversaagd*". "**Wachten op God**": hoe moeilijk is dat niet? Het lijkt zo passief en zwak, maar het vraagt inderdaad grote innerlijke kracht, discipline. "Wachten" kan zeer oncomfortabel zijn... God kan ons op de proef stellen: hoe lang ben je bereid te

wachten? Hoeveel is het je waard? Als je hevige pijn hebt en in de wachtkamer van de dokter twee uur moet wachten, ben je daar zeker wel toe bereid. Waarom dan niet bij God? Als God je 2 uur zou laten wachten en dan 2 minuten met je spreekt, is dat dan niet ruim de moeite? Gods woorden

hebben zoveel leven en kracht in zich dat je daarmee maanden verder kan! Maar dat wachten ligt, zoals gezegd, meestal niet aan God: het zijn wij die het nodig hebben om eerst stilte te creëren in ons hoofd en hart. Om iemand echt te ontmoeten, moet je eerst ont-moeten: afkicken van het "moeten" en innerlijk tot rust komen. De akeligheid van het wachten openbaart allereerst aan onszelf hoeveel onrust en afleiding in ons eigen binnenste zit. Dit is vaak niet zo fraai, en de verleiding is dan heel groot om dan toch maar weg te vluchten en iets "nuttiger" te gaan doen, want "vandaag lukt het niet". Maar als we hongerig en dorstig genoeg zijn, misschien zelfs wanhopig door onze eigen innerlijke droogte,

of door het zien van de weinige vrucht op ons werk..., zullen we écht gaan beseffen en geloven dat alleen Hij ons kan redden: dat dit niet alleen vrome woorden zijn, maar de diepste realiteit!

Jezus trok zich zelfs 40 dagen terug in de woestijn: dit is eigenlijk een heel interessante spiegel voor onszelf! Als Hij dat al nodig had, hebben wij dan geen 80 dagen nodig? Maar als we eerlijk zouden zijn: zouden wij dat kunnen, 40 dagen alleen met God, ergens totaal afgezonderd van alle afleiding? Na hoeveel tijd zouden wij "uitgepraat" zijn? Als dat ons verschrikkelijk lijkt, wat zegt dat over ons beeld van God of over onze relatie met Hem...? Als je stapelverliefd zou zijn op iemand lijkt dit toch de hemel op aarde, om 40 dagen met hem of haar op een onbewoond eiland te zitten, of niet? 't Is maar hoe je het bekijkt, hé?

Onze westerse wereld wordt gekenmerkt door **activisme**, door dadendrang, prestatiegerichtheid: we willen allemaal iets bewijzen, onszelf bewijzen, iets groots verwezenlijken. En ook in Gods koninkrijk kan deze mentaliteit binnendringen. Ook voor christelijke werkers is de verleiding reëel om vanuit eigen inzichten en volgens "algemeen gebruikelijke" patronen te werken, i.p.v. vanuit Gods inspiratie. Wanneer een christelijke leider "iets groots wil doen voor God", wat bedoelt hij dan? Hoe meet je wat "groot" is in Gods ogen? De wereld meet dit aan de hand van kwantiteit (grote aantallen leden, financiële omzet, oplages, gebouwen...), maar God leeft in een heel andere dimensie: Hij meet de "zuiverheid" van ons werk, de mate van liefde die erin steekt. Ook in Gods wijngaard is het mogelijk om ons eigen werk te verafgoden, onze eigen bediening, onze eigen projecten: dan worden we zoals een onderaannemer van

God, die zich (ongemerkt?) losmaakt en na een tijd voor zichzelf werkt. Dit werk kan heel christelijk lijken, maar is in wezen een bron van grote verdeeldheid (tégen andere christelijke projecten of werkers). En uiteindelijk zal het leiden tot geestelijke verdroging en uitputting. Soms is wérken voor God een manier om wég te vluchten van zijn aangezicht: het voelt veiliger aan, comfortabeler, in onze eigen vertrouwde routine, waar we het zelf onder controle hebben. Dé vraag om ons eigen hart te onderzoeken is: **wérk ik liever voor God of geniet ik liever van zijn aanwezigheid?**

David, die als koning een zeer drukke agenda en een gevuld leven had, riep uit tot God: "*Eén ding heb ik van de HEER verlangd, dát zal ik zoeken: dat ik wonen mag in het huis van de HEER, al de dagen van mijn leven, om de lieflijkheid van de HEER te aanschouwen en te onderzoeken in zijn tempel*" (Psalm 27:4). David, nochtans een man van het Oude Testament, had het véél beter begrepen dan vele christen vandaag.

Eén van de beste remedies tegen activisme is wanneer we onszelf eraan herinneren dat God éérst een Vader is, en dan pas een Heer: een kind is onvoorwaardelijk bemind en hoeft niets te bewijzen of te verdienen. Wie daarvan nog niet doordrongen is, zal altijd met zichzelf in de knoop geraken: hij ziet zichzelf als **een arbeider of dienaar** voor God, en valt weer terug in het oude denksysteem dat hij Gods genade moet verdienen door hard te werken. En

omdat hij altijd zal falen (want Gods werk kan je niet in menselijke kracht doen), zal hij gefrustreerd raken, ontgoocheld in zichzelf, misschien boos op God. Maar het heeft geen zin om boos te worden op God, als wij van zijn spelregels afgeweken zijn en het verknoeid hebben. Als ons werk bovenaan komt, zullen we het altijd op een menselijke, aardse, vleeselijke manier doen, naar onze eigen inzichten en vanuit menselijke gedrevenheid. Maar het zal altijd op termijn leiden tot moeheid, uitputting, ontgoocheling én tot conflicten met andere christenen (die ons véél energie kosten).

Gods volgorde, zoals Hij het bedoeld heeft, is dat de relatie eerst komt en het werk daarna. Enkel wanneer we **werken vanuit de relatie**, zullen we het op de juiste manier doen: dan beseffen we dat we **Gods kind** zijn, onvoorwaardelijk aanvaard, zonder "contract", eeuwig bemind: vanuit die diepe zekerheid wérkt een mens veel beter en efficiënter, net zoals een werknemer voor een liefdevolle baas en in een goede atmosfeer béter presteert (kwestie van "human resources"). En het werk zal veel leuker zijn, voldoening geven, en in een toffe sfeer met de collega's verlopen.

Hierin is **Jezus** natuurlijk, zoals altijd, **ons voorbeeld**: "De Zoon kan niets van zichzelf doen, als Hij dat niet de Vader ziet doen, want al wat deze doet, dat doet ook de Zoon op dezelfde wijze" (Joh. 5:19, herhaald in Joh. 5:30 en 8:28): het zijn bekende woorden, maar hoe wezenlijk zijn ze niet!? En als Jezus, dé Zoon van God, zoiets zegt, hoeveel te méér geldt dat dan niet voor ons! Het lijkt een belijdenis van zwakheid, maar eigenlijk: wie de dingen ín en dóór God doet, zal pas superpower tentoonspreiden! Deze woorden van Jezus zijn geen "valse bescheidenheid", maar een wezenlijk principe: God is de Schepper en Bron van alles: buiten Hem bestáát er gewoon niets. Ieder die iets los wil doen van God, op eigen kracht, is zoals iemand die een GSM heeft zonder oplader, zoals een vis die op het droge wil gaan leven, zoals een plant die losgesneden is van zijn wortels. Het is waar dat een plant die afgesneden is, nog een tijdje kan voortleven, zelfs nog een tijdje mooi kan zijn, en zelfs nog eventjes kan groeien... maar iedereen weet dat dit van korte duur is, en dat het einde onherroepelijk naderbij komt. God is Leven, en wie úit God stapt, staat al met één voet in de dood. Gods gedachten zijn veel hoger dan onze

gedachten: één "God-idea" is méér waard dan 100 "geniale" menselijke ideeën. Het is gewoon veel economischer, efficiënter om te werken vanuit God, de dingen te bekijken vanuit zijn perspectief: van bovenaf zie je de uitweg uit het doolhof in één oogopslag.

Of ons gebedsleven echt persónlijk, diep en warm is, **hangt af van ons godsbeeld**. Elk mens heeft namelijk een bepaald béeld van God voor ogen, en niemand van ons heeft dit 100% zuiver. Een verkeerd of verwormen beeld functioneert als een vervormd brillenglas en creëert een mist tussen God en ons, een perceptiestoornis: we zijn bijv. bang voor Hem, houden afstand, geven ons niet helemaal over. Als christen hebben we allemaal geleerd dat **God "onze Vader"** is, maar ons vaderbeeld is onvermijdelijk sterk mede bepaald door onze aardse vader; en wie negatieve ervaringen had met zijn aardse vader, zal een hele tijd nodig hebben om dat beeld te laten corrigeren en genezen, totdat hij van harte de hemelse Vader kan toelaten. Want het is niet gemakkelijk om te gelóven dat de grote Schepper oneindig veel houdt van een nietig schepsel zoals jij, of wel? Hoeveel christenen léven ten volle uit het grandioze besef "Ik mag met de Allerhoogste praten zoals met mijn eigen papa"? Dit klinkt voor velen als een (te) mooi sprookje, bedoeld om je een goed gevoel te geven, als "peptalk" dus. In de wereld wordt

God vaak voorgesteld als een abstract Principe, een verre Oerkracht, een afstandelijke Heerser. "God als Persoon" komt wel héél dichtbij: misschien voelen we ons er wel ongemakkelijk van!? Maar dit is een wezenlijke vraag: is God mínder "persoon" dan een mens, of juist méér? **Hoe reëel is God voor jou** in je gebedstijden? Hoe écht kan je met de Vader praten? Is Hij minder "vader" dan jouw aardse

vader? Kan je met God even "close" babbelen als met een medemens? Is Hij een verre God in de hemel of dichterbij dan je beste vriend? Als je Hem een "Vriend" noemt, is dat dan even intens als bij jouw beste vriend? Zijn deze titels van God een soort vrome, religieuze taal, enkel in symbolische, overdrachtelijke betekenis? Als de Bijbel bedoelt wat ze zegt, mogen we haar woorden hun volle gewicht geven, en zelfs méér! Want God is honderdmaal échter onze Vader dan onze aardse vader, alleen moeten we dit Vaderschap in ons laten doordringen, ons daarvan bewust worden: een aardse vader is "vader" in afgeleide zin, niet omgekeerd! Gods hulp is véél sterker, concreter, reëler, altijd-aanwezig, wijzer, dan elke menselijke hulp (maar is vaak op de achtergrond aanwezig, enkel merkbaar als we geestelijk kunnen kijken). Het is dus een sleutel in onze binnenkamer om al de woorden die we in gebed tot Hem uitspreken, hun vólste gewicht te geven! En, omdat we hier vaak moeite mee hebben, heeft God ons de "Geest van het zoonschap" gegeven (Rom. 8:15-16), om ons te helpen dit ongelooflijk mooie bewustzijn in ons hart te laten doordringen. Als we zo op een

open manier leren kijken naar God als Vader der vaders, zullen we de diepste en zaligste gebedstijden hebben.

"Gods aangezicht" wordt in de Bijbel soms beschreven als **vreeswekkend** en soms als **lieflijk**: zo lezen we in Psalm 76:8: "*Ontzagwekkend bent U! Wie zal voor Uw aangezicht bestaan, zodra Uw toorn ontvlamt?*" en in Psalm 16:11: "*Overvloed van blijdschap is bij Uw aangezicht*". De reden voor deze schijnbare contradictie is niet moeilijk te raden: voor zijn vijanden en zondaars is zijn aangezicht angstaanjagend, voor wie Hem liefhebben is het een bron van vreugde en licht. Daarom verheugden Adam en Eva zich in het dagelijkse wandelingetje met God in het paradijs, maar na de zondeval verborgen ze zich voor zijn aangezicht in de struiken (Gen. 3:8). Ook toen de Israëlieten bij de berg Sinaï gekomen waren en toestemming hadden om op de berg te klimmen in Gods tegenwoordigheid, werden ze vervuld met angst en durfden ze niet. Waarom? Mensen voelen aan dat, als ze in Gods nabijheid komen en God iets van hen vraagt, dat het dan geen optie is om niet te gehoorzamen: daarom blijven ze soms liever op een "veilige afstand". Dit zien we duidelijk bij niet-gelovigen vandaag, maar ook bij christenen bestaat deze neiging. Maar we moeten dit eigenlijk preciseren: "op veilige afstand van God blijven" is tenminste wat ons vlees zegt, niet onze nieuwe mens! Want als we wél heel dicht bij Hem komen, worden we zo vervuld van zijn liefde dat we niets liever willen dan Hem nog meer te kennen en te gehoorzamen. Het is altijd beter om eerlijk met onszelf om te gaan en onze ziel hierin te onderzoeken: willen we wel God zoeken? Hoe hard willen we dat? Wat houdt ons tegen? Angst? Maar angst voor wat? Dat God teveel gaat vragen? Hmm, welk beeld van God heb ik dan eigenlijk? Klopt deze angst? Als we de vrees van onze oude mens overwinnen, zal Gods licht in onze ziel schijnen en al deze leugens eruit wegbranden. Er is niets "veiligs" v́er van God!

In Psalm 27:8 lezen we nog een merkwaardig vers van David: "*Van Uwentwege zegt mijn hart: Zoek mijn aangezicht. Ik zoek uw aangezicht, HEER*". Deze **drang om God te zoeken** heeft David niet uit zijn eigen hart, uit zijn vlees, maar heeft hij in zijn geest van God zelf gehoord. Alleen God kan mensen tot Zich trekken. Alleen Hij kan deze passie in iemands hart leggen, en we kunnen Hem niet genoeg vragen om deze passie in ons aan te vuren, en sterker te maken. God belooft ons dit trouwens ook bij Jeremia: "*Ik zal hun een hart geven om Mij te kennen, dat Ik de HEER ben..., want zij zullen zich tot Mij bekeren met heel hun hart*" (Jer 24:7). Enkel een nieuw hart heeft honger naar God, en dit is iets wat God alleen kan geven door genade.

Gods aangezicht zoeken heeft alles te maken met "**Hem te kennen**", wat Johannes als "definitie" geeft voor het eeuwige leven (Joh. 17:3). Het

Hebreeuwse woord voor "kennen" (yada) duidt op een "persoonlijk, intiem kennen", en wordt soms zelfs gebruikt voor seksuele gemeenschap. Het slaat duidelijk niet op een theoretisch, abstract, afstandelijk kennen, maar op een relationeel, doorleefd kennen. Voor Paulus was "Christus te kennen" het hoogste doel en streven in zijn leven geworden: hij zou alles doen "opdat ik Hem mag kennen, en de kracht van Zijn opstanding en de gemeenschap met Zijn lijden" (Fil. 3:10). Omdat hij hiervan al geproefd had, wou hij alleen maar méér daarvan, en deze vreugde was hem alle gevangenschappen en ontberingen waard: zo overweldigend, verzadigend, allesvervullend, was voor Hem het leven met Jezus!

"De **vertrouwelijke omgang** van de HEER is met wie Hem vrezen" (Ps 25:14): hoe kostbaar moet het niet zijn wanneer de Almachtige vertrouwelijk met je omgaat, voortdurend tot je spreekt?! Maar dat kan enkel als dit ook in de andere richting gebeurt: een liefdesrelatie komt pas tot haar volle potentieel wanneer het van beide kanten stroomt. Wanneer wij Hem zeer goed kennen, zullen we heel fijn aanvoelen wat Hij wil en niet wil: zelfs de kleinste gedachte die Hem zou kunnen mishagen, zullen we terstond weggagen, uit pure liefde voor Hem. Dan zal Hij van zijn kant zijn zoals een Koning die heel zijn paleis voor ons opent, de sleutel toevertrouwt van zijn schatkamers, ons uitnodigt om naast Hem te zitten aan zijn tafel.

Guido Gezelle

Er is een ander vers in de Bijbel dat een tipje van de sluier oplicht over de omgang met Gods tegenwoordigheid. In Openbaring 3:20 lezen we: "Zie, Ik sta aan de deur en Ik klop. Als iemand mijn stem hoort en de deur opent, zal Ik bij hem binnenkomen en de maaltijd met hem gebruiken, en hij met Mij". Samen met iemand gaan eten doe je alleen als je hem beter wil leren kennen, als je tijd wil apart zetten voor écht contact. De maaltijd (of het restaurant) is de juiste setting, de context die de aangename sfeer voor het gesprek moet helpen bevorderen. Daarom

gebeuren familiefeesten altijd rond een maaltijd en daarom sluiten zakenmensen grote contracten meestal af in een duur restaurant. Maar wat betekent dan **maaltijd met Jezus houden**: hoe doe je dat? Het gaat erom het juiste kader te creëren en ruim tijd apart te zetten. Ik hoorde eens van iemand die zich dan in zijn beste fauteuil zette met een kopje koffie erbij, alsof Jezus in de zetel tegenover hem zat; waarom niet? Het gaat er

vooral om: persoonlijk contact zoeken, van ziel tot ziel praten. Hij heeft tijd! Heb jij dat ook? Je mag eens écht je hart uitstorten, vertellen wat je dwars zit, wat jouw diepste dromen zijn, of je grootste angsten. En laten we eerlijk zijn: heb jij in je leven zoveel mensen bij wie je dat kan, die kunnen luisteren als de beste en

alle tijd daarvoor hebben? Maar nog méér: Jezus heeft ook veel te vertellen: luister ook actief, maak het stil, praat de tijd niet vol, verwacht dat Hij spreekt. Als je één uur bij de koning aan tafel zou mogen zitten, en je zou de ganse tijd door ratelen zodat hij geen woord gezegd krijgt, zou dat dan niet heel ongeleefd zijn? En zou dat bij Jezus anders zijn? Zijn raad, zijn advies, zijn gezichtspunt kan uiterst bevrijdend en verfrissend zijn! Hij wil ook met jou delen wat op zijn hart ligt! Ik las ooit over een ex-minister van financiën die éénmaal per jaar door een topbank gevraagd werd om een advies te komen geven; hij werd hiervoor 25.000 € betaald. Hoeveel zou Jezus' advies waard zijn? Eén woord van Hem kan een ganse situatie deblokkeren. Vergelijk het weer met je relaties met medemensen: hoe vaak heb je eens een echt diep gesprek met iemand, waar je eens tot de bodem van je persoon geraakt, een **wezenlijk zielscontact**? Zulke gesprekken zijn ongelooflijk zegenend, balsemend, levensveranderend, nietwaar? Gesprekken met een "gouden randje", om nooit te vergeten! Zou je eens een tijd willen nemen om je hele ziel uit te storten, helemaal tot op de bodem te vertellen? En, mag Hij dat ook eens? Zou Hij je niet héél veel te vertellen hebben? We zouden Hem én onszelf groot onrecht aandoen door niet te luisteren. Ik hoop van harte dat elke christen regelmatig zulk soort gebedstijden heeft, topontmoetingen met de Allerhoogste, privé-audiënties met de Koning van het heelal.

In Gods koninkrijk is alles verbonden met de Persóón van God zelf: alles is er relationeel. God ís het Leven, de Wijsheid, de Waarheid, Liefde: er is geen abstracte waarheid verkrijgbaar buiten Hem, geen "losse liefde", want alles heeft zijn oorsprong ín Hem en bestaat in Hem, voor Hem en door Hem. God is Licht, en wie zich van Hem verwijdert, komt automatisch in het (half)duister terecht. Wie tot God zélf nadert, komt bij **de Bron van alles**, de krachtcentrale van het heelal. En er is geen plaats díchter bij Hem dan voor zijn aangezicht te zijn. Wie bij Hem is, kan van ganser harte uitroepen, zoals David: "*De Heer is mijn herder, mij ontbreekt niets!*" (Ps 23:1). Zijn tegenwoordigheid is méér dan genoeg: als je vol bent van Hem, kan je de ganse wereld aan. Als je níet vol van Hem bent, ben je al aan het afglijden in menselijke gedachten, patronen, gevoelens, ambities en plannen: Gods visie raakt dan vermengd en verdund.

Gods tegenwoordigheid kan op aarde een vaag begrip lijken, maar we kunnen er een klein beetje de reële kracht van vermoeden als we in Openbaring (4:8-11) lezen hoe **de engelen en wezens rond Gods troon** tegenover Hem staan.

Gods tegenwoordigheid moet daar zo krachtig aanwezig zijn dat deze allerzuiverste wezens alleen maar op hun aangezicht kunnen vallen, dag en nacht, zonder rust, om Hem uit volle kracht te aanbidden. God aanschouwen in zijn volle heerlijkheid is dé grootste vreugde die ooit kan bestaan: ze kan een (klein!) beetje vergeleken worden met de extase in een voetbalstadion bij de winning goal op een WK; met dit verschil dat het bij de aanbedding van het Lam gaat om een échte held, om de allerbelangrijkste "goal" ter wereld, om de eeuwigheid, niet een tijdelijke roes of kick! In die aanbedding mág je je helemaal géven, ongeremd, reserveloos: Hij is

de Enige die alle aanbedding waard is. In de puurste aanbedding word je helemaal vrij van jezelf, overstijg je jezelf: opgaan in God is het meest bevrijdende van alles. Je bent gefocust op het Centrum van het heelal, en alle rest verbleekt hierbij. Dan heb je geen woorden meer, dan schiet taal eindeloos tekort.

Zijn tegenwoordigheid spoelt alles weg zoals een tsunami, ze brandt alles weg zoals een vuurbal.

God verleent soms de genade aan mensen om een visioen of ervaring van de hemel te hebben, maar ook heerlijke gebedstijden of ervaringen met God geven ons goesting naar "meer van hetzelfde": alleen dit is het echte, volle leven, al het andere is maar een magere afschaduw van ervan: alle andere liefde, vreugde hier op aarde is maar een fractie van wat het bij God is!

Het is onmogelijk om God persoonlijk te ontmoeten en dezelfde te blijven. Hem kennen is niet vrijblijvend: het kan niet dat ons ganse leven niet ingrijpend veranderd wordt! Wie niet verandert, kent God nog niet zoals het zou moeten. Want *"wij weten dat, als Hij geopenbaard zal worden, wij Hem gelijk zullen zijn; want wij zullen Hem zien zoals Hij is"* (1 Joh. 3:2). Door Gods aangezicht te zien, **worden wijzelf diepgaand getransformeerd!** Johannes spreekt hier natuurlijk over de ultieme openbaring bij Jezus' wederkomst, maar dit geldt ook al hier op aarde, bij wijze van voorschot of voorproefje: hoe meer we God zien zoals Hij is, hoe meer zijn heerlijkheid in ons komt: het is een soort goddelijke osmose. Wanneer we Hem in de ogen kijken, komt Hij daardoor in onze geest binnen. Wie in zijn tegenwoordigheid vertoeft, raakt van Hem doordrongen, ademt zijn aanwezigheid in, zijn liefde, rust, vrede. Onze geest wordt "ing geplugd" in Gods Geest: Gods antivirusprogramma scant ons systeem, Hij

downloadt zijn "hogere gedachten" in ons, geeft ons een "upgrade", vernieuwt ons denken en ons hart. Sommige van onze meest bijzondere gebedstijden, dicht in Gods aanwezigheid, hebben zeker het effect dat ze ons van binnen grondig "verbouwen". Ons vlees is hier bang voor, maar onze nieuwe mens wordt hier rijkelijk gevoed, overvloedig gelaafd. In deze tegenwoordigheid voelen we: hiervoor zijn we geschapen, dit is onze eeuwige bestemming, dé plek waar we echt thuiskomen. Hiervan wil ik eeuwig méér, hieraan ben ik verslaafd en dit is de best denkbare verslaving!

BIJLAGE 1: mijn persoonlijke ervaring van Jezus' tegenwoordigheid

Als aanvulling en illustratie wil ik graag een persoonlijk getuigenis delen: recent, in mei 2014, heb ik de tegenwoordigheid van Jezus mogen ervaren met een intensiteit die honderdmaal sterker was dan ooit tevoren in mijn leven. Ik was op een conferentie met Rolland en Heidi Baker (oprichters van Iris Ministries in Mozambique) in Roeselare. Ik was al maandenlang in een "woestijnperiode" in mijn leven, en besepte heel erg hoe ik God zélf nodig had om uit deze droogte te komen. Ik was bovendien ongeveer in de helft van een veertig-dagen-vastenperiode, waarbij ik heel intens vastte om Hem terug te vinden. De preek ging helemaal over het najagen van Gods tegenwoordigheid, zeer kernachtig en 'to the point'. Tijdens de uitnodiging voor gebed ging ik naar voren, samen met enkele honderden anderen. Ik begon verschillende dingen tegenover God te belijden en aan zijn voeten neer te leggen, en na zo'n tiental minuten kwam zijn tegenwoordigheid ongelooflijk krachtig over mij! Het eerste wat met mij gebeurde is dat de sterkst mogelijke schreeuw vanuit het diepste van mijn binnenste naar boven kwam, die het uitriep: "Heer, vergeef me dat ik ooit van iets of iemand anders buiten U heb

kunnen houden!" (Ik kan onmogelijk zeggen dat ik dat gebed 'bedacht': alleen Gods Geest kan zo hard en diep en intens roepen). Ik huilde zo intens als nog nooit in mijn leven: het leek wel een huilkramp en ik dacht bijna dat ik erin zou blijven. Ik had zo'n diepe spijt van alle "andere liefdes of passies" in mijn leven, alle andere geneugten die ik in mijn leven zocht of toeliet náást Hem; in Gods licht werd plots zonneklaar dat dit het allerstomste is wat een mens kan doen (maar we doen het in de praktijk constant)! Wie 100% gevuld is met Jezus' hemelse tegenwoordigheid – en dat was ik toen – kan onmogelijk nog een andere liefde daarbuiten kennen: niets in de wereld is zo mooi, krachtig, intens, allesvervullend, verzadigend als dat! Er bestaat gewoon geen enkele concurrentie op aarde voor zulke hemelse aanraking door God: alle aardse 'topervaringen' verbleken hierbij. Het was alsof Jezus' tegenwoordigheid als een vuurbal in mijn binnenste was, 10.000 volt sterk. Intenser dan dat zou ik niet hebben kunnen verdragen: elke cel van mijn lichaam was ervan doordrongen, onbeschrijflijk bovennatuurlijk. Het was nucleaire geesteskracht die in mij brandde en alles verteerde. Alsof de aanraking van één vinger van Hem voldoende was om mij bijna te doen exploderen. Ik voelde mij daarna totaal bevrijd, herboren: op slag had ik gewoon géén problemen meer: wie vol is van Jezus hééft ook geen problemen meer, geen gebrek aan iets! Niets kan hem nog raken, of uit Gods vrede bewegen. Jezus' tegenwoordigheid in ons is álles! Ik ervoer zo sterk dat Hij álles in mij was, en dat dat het allerbelangrijkste is dat wij moeten nastreven. Tevoren kende ik deze tegenwoordigheid enkel van horen zeggen, ik had er studies over gemaakt en erover gepreekt, maar nu had ik ze zelf helemaal ervaren! Ik ervoer dat Jezus mijn leven "ís": minder dan deze 100% tegenwoordigheid is niet meer het volle leven, is maar een schaduw. Ik voelde in mij tegelijk zulke diepe honger om áltijd helemáál in Jezus te zijn, voor het eerst een echt wanhopig verlangen hiernaar: dit is geen optie, maar het enige échte leven! Ik kan gewoon niet leven zonder Hem. Ik kan zelfs niet één juiste gedachte denken, of een juist gevoel voelen als ik niet helemaal in Hem ben! Deze hele tijd dat God met mij bezig was, duurde wel zo'n 45 minuten; niemand had zijn handen op mij gelegd of voor mij gebeden: één vinger van Hemzelf was voldoende. Achteraf was ik "helemaal van de kaart", door elkaar geschud, ontdaan, enerzijds uitgeput van de intense ervaring, anderzijds helemaal herboren en zo vrij als nooit tevoren. Ik besepte dat het helemaal genade was, niets door eigen verdienste of eigen zoeken. En ik wist tegelijk zonneklaar dat ik zulk soort ervaring niet opnieuw moet zoeken, er geen heimwee naar hebben: de tegenwoordigheid van Jezus is altijd bij ons, ook als we door een dal gaan of in een storm zitten en haar dus niet voélen. Maar deze ervaring creëerde in mij wel een intens verlangen om deze tegenwoordigheid veel meer en bewuster te zoeken.

BIJLAGE 2: "The Practice of the presence of God" van Brother Lawrence

Ik ben de laatste tijd erg aangesproken door een dun boekje over "Brother Lawrence" dat heet "The practice of the presence of God". Eigenlijk heette hij "frère Laurent de la Résurrection", want hij was een Franse broeder in een klooster in Parijs (1614-1691) die een manier gevonden had om Gods tegenwoordigheid non-stop te "beoefenen". Het is goed voor ons, moderne evangelische christenen, om de geestelijke rijkdommen die in de kerkgeschiedenis te vinden zijn, niet te minachten, maar er ons voordeel mee te doen. Frère Laurent was eerst soldaat, dan lakei, en trad tenslotte in het klooster

als broeder, waar hij voornamelijk in de keuken werkte. Maar omdat hij zo dicht bij God leefde en Diens tegenwoordigheid en liefde uitstraalde, ook in de keuken, werd hij hierom bekend, en werden zijn geestelijke lessen opgetekend. Zijn spiritualiteit is helemaal op Christus gericht, en zijn voornaamste inspiratiebron waren de evangelies.

De manier die hij "gevonden" had om constant in Gods tegenwoordigheid te leven, was eigenlijk oersimpel: hij gebruikte niet de klassieke meditatietechnieken of gebedsroosters die men in de kloosters gebruikte, maar had zichzelf aangeleerd om constant met God in dialoog te zijn, de ganse dag door: niet

alleen in zijn gebedstijden, maar ook als hij in zijn potten in de keuken stond te roeren. Het geheim is constant bewust te zijn van Gods aanwezigheid en nabijheid, door Hem regelmatig te danken, zijn hulp te vragen, zijn liefde te uiten, Hem te prijzen... Hij leerde om alles, ook het kleinste, te doen uit liefde voor Hem, vanuit Hem en door Hem. Dit vroeg in de beginjaren wel veel discipline, veel focus en concentratie om alle afleidingen weg te jagen, maar gaandeweg ging dit steeds beter, totdat het tot een tweede natuur werd, een verworvenheid, een gewoonte, die hem bijna geen moeite meer kostte. Zodra hij maar een kleine verwijdering in zijn ziel opmerkte (zelfs door verstrooidheid of opgeslorpt raken door het werk), corrigeerde hij zichzelf zo snel mogelijk en "stapte" terug in Gods nabijheid. De liefde van en voor God werd de drijvende kracht achter alles wat hij deed: hij nam zich voor om zelfs niet één gedachte te denken die God zou bedroeven en mishagen. Wanneer hij dan toch gefaald had – hij was zich zeer bewust van zijn eigen zondigheid – had hij dan ook geleerd om geen tijd te verliezen met schuldgevoelens of zelfveroordeling, maar, na vergeving gevraagd te hebben, stapte hij zo snel mogelijk weer in Gods genade en vreugde. "Dit is gewoon een kwestie van te vertrouwen op de genade: want falen en zondigen doen we constant wanneer we los van God leven: we kunnen zelfs niet anders. En als we het goéd doen, is dat ook alleen maar dankzij God!" Regelmatig werd hij doorheen de dag, zelfs tijdens zijn werk, "overvallen" door een goddelijke vreugde, dat hij zich gegeneerd voelde en het probeerde te verbergen voor zijn medebroeders.

Enkele uitspraken van hem (vrije, aangepaste formulering):

"Om in Gods tegenwoordigheid te leven, gaat het er niet om al onze activiteiten te veranderen, maar: ze te doen voor God in plaats van voor onszelf; veel mensen verwarren het doel met de middelen en raken verslaafd aan hun werk".

"Ons gewone werk mag niet verschillen van onze gebedstijden: we moeten onze dagelijkse bezigheden even sterk in Gods tegenwoordigheid doen, ook de kleinste dingen. God kijkt niet naar de grootheid van onze activiteiten, maar naar de liefde waarmee we ze doen".

"Alle dingen zijn mogelijk voor wie *gelooft*, ze zijn minder moeilijk voor wie *hoopt*, en ze worden gemakkelijk voor wie *liefheeft*".

"Hoe meer een ziel de hoogste perfectie nastreeft, hoe meer hij afhankelijk

wordt van Gods genade: de duivel, de wereld en het vlees spannen samen op zulke genadeloze manier om de ziel naar beneden te trekken, dat het onmogelijk is om heilig te leven zonder constante genade, zeker als we het dan nog met vreugde willen doen".

"Ik beschouw mezelf als de ellendigste van alle mensen, vol van wonden en bederf, en die alle soorten misdaden begaan heeft tegen zijn Koning. Geraakt door een diepe spijt, belijd ik hem al mijn slechtheid, vraag Hem vergeving en geef mezelf over in zijn handen, zodat Hij met mij mag doen wat Hem behaagt. De Koning, vol van genade en goedheid, in plaats van mij te kastijden, omarmt mij met liefde, laat mij eten aan zijn tafel, bedient mij eigenhandig, geeft mij de sleutel van zijn schatkamer: Hij converseert met mij en scheidt onophoudelijk vreugde in mij, op duizenden en duizenden manieren, en behandelt mij in alle opzichten als zijn lieveling. Zo beschouw ik mezelf van tijd tot tijd in zijn heilige aanwezigheid."

"Ons einddoel op aarde moet zijn om de meest perfecte aanbidders van God te worden, want dat zullen we in de eeuwigheid ook moeten doen".

"Gods stroom van genade is overvloedig; maar wij stoppen deze door de geringe waarde die we eraan hechten".

"Opdat ons hart helemaal door God gevuld kan worden, moet het eerst leeg zijn van alle andere dingen".

"Wanneer God in het centrum is, vrees ik niets en de kleinste verwijdering hieruit is onverdraaglijk".

"Het is nuttig en goed om het lichaam regelmatig pleziertjes te ontzeggen die op zich onschuldig en toegelaten zijn, want God zal niet toestaan dat een ziel die 100% aan Hem toegewijd wil zijn, haar pleziertjes zoekt buiten Hem".

"We moeten ons regelmatig afkeren van de geschapen dingen om onze vreugde te vinden in de Schepper zelf".

"We moeten ons vertrouwen totaal in God stellen: elk van onze zorgen, angsten, verantwoordelijkheden bewust aan God toevertrouwen, elk ongeloof en zorg afleggen, vertrouwen belijden en uitspreken".

"Gods tegenwoordigheid zoeken lijkt in het begin vaak verloren tijd: je moet de weerstand van je vlees overwinnen, doorzetten, vastbesloten tot de dood, om je door geen enkele omstandigheid of hindernis te laten tegenhouden".

"Er zijn veel middelen die ons kunnen helpen om in Gods tegenwoordigheid te komen, maar wanneer we ons doel bereikt hebben, is het nutteloos terug te keren tot de middelen".

"Sommige lessen leert een mens niet tenzij onder grote druk: wanneer God ons in een hoek duwt en ons er niet uit laat totdat we onze les geleerd hebben: dit voelt aan als een straf en pesterij, maar is eigenlijk zijn genade en diepere lessen!"

"Als we beseffen hoeveel God ons liefheeft, zullen we even graag uit zijn hand de zegeningen ontvangen als de verdrukkingen: bittere ervaringen worden zoet wanneer we ons realiseren dat ze van Hem komen".

"Doe je werk altijd rustig, kalm, nauwgezet en liefdevol; pauzeer regelmatig om Hem even kort te prijzen, te danken, Hem uit te nodigen in je werk, zijn hulp te vragen of jezelf opnieuw ter beschikking te stellen".

"In Gods wereld zijn gedachten van weinig tel; liefde is er alles".

"Op zulke manier in eenheid leven met God is niet moeilijk; iederéén kan dat. We hebben geen excuus om deze praktijk te verwaarlozen; als we zelfs maar een beetje liefde hebben, zullen we dit gemakkelijk vinden".

"Elke dag die je niet gebruikt om God lief te hebben moet je beschouwen als een verloren dag".